

Päätöksen tiedoksianto

**Peruspalvelukuntayhtymä Selänne / Ympäristötarkastaja
Pyhäjärven toimipiste**

Ympäristötarkastaja on tehnyt seuraavan viranhaltijapäätöksen:

Ympäristönsuojelulaki (527/2015) 156 d §

Päätöksen antopäivä 30.12.2022

Päätöksen julkaisupäivä 30.12.2022

Päätös nro	Asia
13 §	Päätös ympäristönsuojelulain 156 d §:n mukaisesta hakemuksesta, kiinteistö Marjala (626-401-14-64), Pyhäjärvi. Poikkeamis-hakemus jätevesien käsittelyyn hylätään.

Päätös on nähtävillä Ppky Selänteen verkkosivuilla muutoksenhakuajan 30.12.2022 - 6.2.2023.

Lisätietoja asiasta antaa Heikki Estola, puhelin 0403008271, heikki.estola@selanne.net

Pyhäjärvellä 30.12.2022

Heikki Estola
Ympäristötarkastaja

Muutoksenhaku:

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaika päättyy **6.2.2023**. Valitus on osoitettava ja toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valitusoikeus määräytyy YSL 191 §:n mukaisesti. Valitusohje päätöksen liitteenä.

Asia

Päätös ympäristönsuojelulain 156 d §:n mukaisesta hakemuksesta,

Hakemuksen viireilletulo

Hakemus on toimitettu Selänteen ympäristönsuojeluviranomaiselle 15.6.2022.
Hakemus on otettu viireille 15.6.2022.

Hakija

Hakemus

Hakija on toimittanut 15.6.2022 Ppky:n ympäristöpalveluihin hakemuksen talousjätevesien käsittelyvelvoitteesta poikkeamisesta ympäristönsuojelulain (527/2014) 156 d §:n mukaisesti.

Kiinteistön sijainti, varustelutaso ja jätevesien käsittelyjärjestelmä

Marjala (626-401-14-64),

Kiinteistöllä on ympärivuotinen asuinrakennus, jossa asuu 2 henkilöä. Veden kulutus on vuodessa noin 70 m³ vuodessa. Talousvesi kiinteistölle tulee vesijohtoverkostosta. Asuinrakennus sijaitsee Pyhäjärven pitkäkankaan I-luokan pohjavesialueella. Etäisyys vedenottamoon pitkäkangas on noin 2,3 km (etäisyys mitattu kiinteistötietopalvelun karttapalvelussa). Pohjavedenvirtausuunta pitkäkankaan vedenottamolta on kohti Marjala kiinteistöjä. Kiinteistö ei sijaitse vedenottamon kaukosuojavyöhykkeelle.

Kiinteistössä on vesikäymälä, suihku, sauna ja pyykinpesukone. Talousjätevesiä syntyy vesikäymälästä, muista asuinrakennuksen harmaista vesistä sekä asuinrakennuksen saunasta. Jätevesien käsittelyjärjestelmänä ovat vuonna 1960 rakennetut kaksi betonista saostuskaivoa, josta vedet johdetaan avo-ojaan rajalle. Sakokaivoliete toimitetaan jäteveden puhdistamolle.

Perustelut hakemukselle

Hakija hakee ympäristönsuojelulain 156 d §:n mukaista poikkeusta talousjäteveden käsittelyvaatimuksista. Hakija on esittänyt perustelut hakemukselleen liitteessä 3A. Hakija perustelee vapautusta jätevesien vähäisyydellä sekä perusteluiksi vapautuksesta liitteet 3C ja 3D. Liite 3D on julkisuuslain 24 §:n perusteella salassa pidettävä asiakirja.

-Investoinnin suuruus tuntuu kohtuuttomalta, jos ja kun käyttö voi jäädä lyhytaikaiseksi

Toimivalta

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen ympäristölautakunnan toimintasäännön (Ympäristölautakunta 25.4.2018 § 16, 27.3.2019 § 8) 7 §:n mukaan poikkeamislupahakemukset talousjätevesien käsittelystä käsittelee ympäristöntarkastaja.

Hakemuksen käsittely

Naapuri kiinteistöjen [REDACTED] kuuleminen suoritettiin kuulemiskirjeellä (postitettiin 28.7.2022). Hakemuksesta kuultiin kiinteistöjen omistajat.

Kiinteistölle Marjala on tehty tarkastus 28.9.2021. Tarkastuksella olivat hakijat läsnä. Omakotitalon käyttöaste on selvityksessä esitetty olevan vakituinen.

"Omakotitalon jätevesijärjestelmä on kaksi saostuskaivoa, joista jätevesi johdetaan rajajajaan. Toinen kaivoista toimii WC-vesien ja tiski- ja pyykinpesuvesien kaivona. Tässä kaivossa ei ole pohjaa, jolloin se toimii imeytyskaivona ja sen ylivuotovedet johdetaan viereiseen kaivoon, johon päätyy myös saunan harmaatjätevedet. Tarkastuksella löydettiin rajajasta selkeä jätevesien päästöjä. Ojassa oli vihreää limoittunutta ainesta.

[REDACTED] kertoivat, että rajajasta vedet johtuvat kohti Vanhanpellonsuota, heistä ne eivät pilaa Pyhäjärven vesistöä. "

Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:ltä pyydettiin lausunto hakemuksesta 10.8.2022. Lausuntoa ei jätetty.

Ppky Selänteen aikuissosiaalihuollolta pyydettiin lausuntoa 24.10.2022. Lausuntoa ei jätetty.

Pyhäjärven terveydensuojeluviranomaiselta pyydettiin lausunto. Lausunto on annettu 10.8.2022.

Terveydensuojeluviranomaiselle ei ole tullut valituksia kiinteistön jäteveden käsittelyyn liittyen. Kiinteistön läheisyydessä ei ole yleisiä uimarantoja. Kiinteistö sijoittuu veden ottamisen kannalta tärkeälle Pitkäkankaan pohjavesialueelle, ei kuitenkaan sen varsinaiselle muodostumisalueelle, vaan pohjavesialueen sisä- ja ulkorajan väliselle alueelle. Matkaa vedenottamon ja kiinteistön välille kertyy tarkastelun perusteella karkeasti arvioiden yli 2 km. Yksityisiä talousvesikaivoja ei hakemuksen mukaan läheisyydessä ole.

Jätevedet tulee käsitellä terveydensuojelulain ja -asetuksen mukaisesti.

Terveydensuojelulain mukaan jäteveden johtaminen ja puhdistus on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa. Viemäri siihen liittyvine puhdistus- ja muine laitteineen on suunniteltava, sijoitettava, rakennettava ja kunnossapidettävä siten, ettei siitä aiheudu terveyshaittaa. Terveydensuojeluasetuksen mukaan jätevesien käsittelystä ja johtamisesta ei saa aiheutua talousveden, yleiseen käyttöön tarkoitetun uimarannan veden tai maaperän terveydellisen laadun huonontumista. Nestemäisten jätteiden imeyttäminen maahan on tehtävä siten, ettei siitä aiheudu maaperän tai talousveden pilaantumisen vuoksi terveyshaittaa.

Päätöstä tehtäessä on huomioitava erityisesti, ettei kiinteistön jätevesien johtaminen/käsittely heikennä Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:n toimittaman talousveden laatua. Ennen päätöksen tekoa on syytä tarkistaa ainakin vedenottamon

kaukosuojavyöhykkeen rajausta ja pohjaveden virtaussuuntaa suhteessa vedenottoon.

PÄÄTÖS

Ympäristötarkastaja hylkää ympäristönsuojelulain 156 d §:n mukaisen hakemuksen talousjätevesien käsittelyvaatimuksesta poikkeamisesta kiinteistöllä Marjala (RN:o 626-401-14-64).

Ympäristötarkastaja **kehottaa** saattamaan kiinteistön Marjala jätevesien käsittelyjärjestelmän sille tasolle, että se täyttää ympäristönsuojelulain 154b §:n mukaisen perustason puhdistusvaatimuksen. Jätevesijärjestelmä tulee olla kunnostettu 30.6.2023 mennessä.

Päätöksen perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 156 §:n mukaan talousjätevesien käsittelyä varten kiinteistöllä tulee olla jätevesien käsittelyjärjestelmä, jonka tulee soveltua käyttökohteeseensa ottaen huomioon kiinteistön käytöstä aiheutuva käsittelemättömän talousjäteveden kuormitus, muun jätevesijärjestelmän ominaisuudet, ympäristön pilaantumisen vaara ja ympäristöolosuhteet, kuten kiinteistön sijainti ranta-alueella taikka tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella.

Jätevesien käsittelyjärjestelmä on suunniteltava, rakennettava ja ylläpidettävä siten, että sillä voidaan kohtuudella normaalikäytössä olettaa saavutettavan valtioneuvoston asetuksessa talousjätevesien käsittelylle tarkemmin määriteltävä käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen perustuva riittävä puhdistustaso orgaanisen aineen, fosforin ja typen osalta. Riittävä puhdistustaso tulee määrittää siten, että sillä voidaan saavuttaa ympäristönsuojelun kannalta kokonaisuutena tarkastellen hyväksyttävä kuormituksen taso ottaen erityisesti huomioon valtakunnalliset vesiensuojelun tavoitteet. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset vaadittavasta puhdistustasosta ja talousjätevesien kuormituksesta ympäristöön sekä jätevesijärjestelmän suunnittelusta, käytöstä ja huollosta ja lietteen poistamisesta.

YSL 154 b §:n mukaan talousjätevedet on puhdistettava siten, että ympäristöön aiheutuva kuormitus vähenee orgaanisen aineen osalta vähintään 80 prosenttia, kokonaisfosforin osalta vähintään 70 prosenttia ja kokonaistypen osalta vähintään 30 prosenttia verrattuna haja-asutuksen kuormitusluvun avulla määritettyyn käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen (*perustason puhdistusvaatimus*).

Ympäristönsuojelulain 156 d §:n mukaan 156 §:n nojalla säädetyistä talousjätevesien käsittelyä koskevista vaatimuksista voidaan poiketa, jos ympäristöön aiheutuvaa kuormitusta on kiinteistön käyttö huomioon ottaen pidettävä huomattavan vähäisenä verrattuna käsittelemättömän jäteveden aiheuttamaan kuormitukseen tai käsittelyjärjestelmän parantamiseksi edellytetyt toimet korkeiden kustannusten ja teknisen vaativuuden vuoksi kokonaisuutena arvioiden ovat kiinteistön haltijalle kohtuuttomat. Arvioitaessa toimien kohtuuttomuutta kiinteistön haltijan kannalta otetaan huomioon:

- 1) kiinteistön sijainti viemäriverkoston piiriin ulotettavaksi tarkoitetulla alueella;
- 2) kiinteistön haltijan ja kiinteistöllä vakituisesti asuvien korkea ikä ja muut vastaavat

elämäntilanteeseen liittyvät erityiset tekijät;

3) kiinteistön haltijan pitkäaikainen työttömyys tai sairaus taikka muu näihin rinnastuva sosiaalinen suorituseste.

Hakijat ovat hakemuksen liitteellä 3A perustelleet poikkeamista jäteveden vähäisyyden johdosta. Ympäristöön aiheutuvaa kuormitusta ei voi kiinteistöllä Marjala pitää huomattavan vähäisenä verrattuna käsittelemättömän jäteveden aiheuttamaan kuormitukseen. Hajajätevesien käsittelyvaatimuksista poikkeaminen on tarkoitettu epätavanomaisiin tapauksiin. Hakijoiden hakemuksessa kuvailema vakituinen asuminen kiinteistöllä Marjala ei ole epätavanomaisomaista, kun otetaan huomioon kiinteistön varustelutaso ja veden kulutus. Hakemuksessa on ilmoitettu veden kulutuksen kiinteistöllä olevan 70 m³ vuodessa. Eikä täten poikkeamisen perustelu jätevesien huomattavasta vähäisyydestä täyty.

Hakijat ovat myös perustelleet liitteillä 3A ja 3D poikkeamista jätevesien käsittelystä. Ympäristönsuojelulain 17 §:n (pohjaveden pilaamiskielto) mukaisesti ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että 1) tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua. Hakijoiden jätevesijärjestelmänä kiinteistöllä Marjala on kaksi saostuskaivoa, joista jätevesi johdetaan rajaajaan. Toinen kaivoista toimii WC-vesien ja tiski- ja pyykinpesuvesien kaivona. Tässä kaivossa ei ole pohjaa, jolloin se toimii imeytyskaivona ja sen ylivuotovedet johdetaan viereiseen kaivoon, johon päätyy myös saunan harmaatjätevedet. Tarkastuksella on myös havaittu ympäristönpilaantumista jätevesien purkuojassa. Hakijan jätevesijärjestelmä ei ole ympäristönsuojelulain 156 §:n mukainen. Kiinteistön Marjala jätevesijärjestelmä aiheuttaa tärkeällä vedenhankintakäytössä olevalla pohjavesialueella pohjaveden pilaantumisen ja terveyshaitan vaaran, koska käsittelemättömiä jätevesiä imeytetään osittain maaperään ja käsittelemättömiä jätevesiä johdetaan ympäristöön. Viranomaisen katsoo, ettei hakijoiden kohtuuttomuuden perustelut kiinteistön haltijan korkea ikä ja muut elämäntilanteet (liite 3A) sekä kiinteistön haltijan muu sosiaalinen suorituseste (liite 3D) riitä poikkeamisen myöntämiseen jätevesien käsittelyvaatimuksista, kun otetaan huomioon, että kiinteistön jätevedet aiheuttavat tärkeällä vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutoksen vaaraa ja siten vaaraa terveydelle ja ympäristölle. Kunnan toimivaltainen viranomaisen hylkää hakemuksen.

Hakemus ja sen liitteet, sekä tämä päätös sisältää julkisuuslain 24 §:n mukaista salassa pidettävää tietoa. Päätöksen salassa pidettävät tiedot on peitetty julkisessa versiossa mustaamalla.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 17 § 156 a - d §

Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla 16.3.2017/157

Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta (19/2017)

Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta ("Julkisuuslaki") (621/1999)

Ympäristönsuojelun taksa, Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen kuntayhtymähallituksen 22.4.2022 § 57 hyväksymän ympäristönsuojelun maksutaksa

Hakemuksen käsittelymaksu

Päätöksestä peritään Ppky Selänteen ympäristösuojelutaksan mukainen maksu talousvesien käsittelyvaatimuksista poikkeamisesta. Päätöksen käsittely maksu on 112 € (2h x 56 € = 112 €). Maksua on kohtuullistettu vastaamaan käsiteltyjä poikkeamishakemuksia jätevesien käsittelystä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Allekirjoitus

Pyhäjärvellä 30.12.2022

Heikki Estola
Ympäristöntarkastaja

Jakelu

Hakija

Tiedoksi:

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, naapurikiinteistöt
Ppky Selänteen ympäristölautakunta

Liitteet

Valitusosoitus

Valitusviranomainen	Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen ympäristönsuojeluviranomaisen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaika päättyy 6.2.2023.
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi, kotikunta ja mihin valitusoikeus perustuu - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (<i>mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle</i>) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
Valituksen toimittaminen	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot	käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa puhelin: 029 56 42780 faksi: 029 56 42760 sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi aukioloaika: klo 8–16.15
Oikeudenkäyntimaksu	Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 270 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.